

روحانی:

عوامل خارجی که از قبل فعال بودند، در کنار عوامل داخلی باعث خروج ترامپ از برجام شد

ترامپ در دوره تبلیغات انتخاباتی یکی از مواردی که مطرح می‌کرد این بود که برجام به ضرر آمریکاست یا بدترین توافق بوده و... او این شعار را می‌داد که اگر در انتخابات پیروز شود از برجام خارج می‌شود. بعد که پیروز شد، لحنش به همین تندی ادامه پیدا کرد. در داخل کشور هم ماجراهایی اتفاق افتاد که ترامپ احساس کرد به راحتی می‌تواند این کار را انجام دهد.

به گزارش سایت خبری پرسون، حجت‌الاسلام والمسلمین حسن روحانی، رئیس‌جمهور ایران در دولت‌های یازدهم و دوازدهم، روز ۲۵ بهمن‌ماه در دیدار اعضای تحریریه روزنامه اعتماد به سؤالات آنان پاسخ داد که در سالنامه نرورزی این روزنامه منتشر شد.

در این دیدار روحانی در پاسخ به سؤالات، برخی از مهم‌ترین خاطرات وقایع دولت تدبیر و امید را بیان کرد.

روحانی در پاسخ به این سؤال که آیا خروج دونالد ترامپ از برجام، پس از ناامیدی او از ارسال پیام‌های متعدد به ایران برای انجام معامله‌ای جدید قبل از انتخابش بود، گفت: ترامپ قبل از اینکه انتخاب شود به ایران هیچ پیامی نفرستاده بود و رابطه‌ای هم نداشت. در ایران هم تلقی غالب این بود که خانم کلینتون برنده انتخابات است و نه ترامپ. ولی به هر حال ترامپ با کسب رأی‌های اکثرال بیشتر توانست در انتخابات پیروز شود گرچه آرای مأخوذه خانم کلینتون بیشتر از او بود. ترامپ در دوره تبلیغات انتخاباتی یکی از مواردی که مطرح می‌کرد این بود که برجام به ضرر آمریکاست یا بدترین توافق بوده و... او این شعار را می‌داد که اگر در انتخابات پیروز شود از برجام خارج می‌شود. بعد که پیروز شد، لحنش به همین تندی ادامه پیدا کرد. در داخل کشور هم ماجراهایی اتفاق افتاد که ترامپ احساس کرد به راحتی می‌تواند این کار را انجام دهد. علامت‌های داخل بسیار مخرب بود، خودش آمادگی داشت، ضد او باما هم بود، می‌خواست هر دستاوردی او باما داشته را به هم بزند. عربستان و اسرائیل هم در دوره مذاکرات برجام علیه ما بسیار فعال بودند. ما در آذر ۹۳ می‌توانستیم در برجام به توافق نهایی برسیم. در آن مقطع با ۵+۱ بر سر سه موضوع اختلاف داشتیم، در ایران هم روی این سه موضوع حساسیت بود اما در داخل به صورتی که آن‌ها هم قبول کنند، حل‌وفصل کردیم و اختیارات لازم را به آقای ظریف دادیم. ما در آستانه توافق نهایی بودیم که سعود الفیصل، وزیر خارجه عربستان با هواپیما از عربستان به وین رفت و داخل هواپیما با جان کری مذاکره کرد. اسرائیل هم از طریق فرانسه و آمریکا فشار می‌آورد.

درست در آستانه توافق نهایی یکباره از آمریکا به کری پیام دادند مذاکره را متوقف کند و برگردد. کری به ظریف گفته بود من نمی‌فهمم چه شد؟! همه چیز که تمام شده بود! همین تاخیر باعث شد ما به جای آذر ۹۳ در ۲۳ تیر ۹۴ برجام را نهایی کنیم. قبل از آن آقای نوری المالکی، نخست‌وزیر عراق، پس از سفر به آمریکا به تهران آمد. او می‌گفت من آمریکا بدم، در کنگره به طور مداوم یا سعودی‌ها می‌آیند و می‌روند، یا اسرائیل و یا منافقین. به من می‌گفت که این‌ها نخواهند گذاشت شما به توافق نهایی برسید. بنابراین عوامل خارجی که از قبل فعال بودند، در کنار عوامل داخلی، دست به دست هم دادند و ترامپ را تشویق کردند که از برجام خارج شود. اگر ترامپ از اسنپ‌بک استفاده می‌کرد کار ما خیلی سخت‌تر می‌شد؛ اما او نتوانست از اسنپ‌بک استفاده کند. فعالیت هسته‌ای ایران آن‌قدر منظم بود که آژانس بین‌المللی انرژی اتمی هیچ بهانه‌ای از ایران پیدا نکرد تا راهی برای اسنپ‌بک باقی بماند. در نتیجه ترامپ یک‌جانبه از برجام خارج شد. در داخل کشور اول قرار بر این بود که به محض خروج آمریکا از برجام ما هم از برجام خارج شویم که ما صبر کردیم و به ۴+۱ مهلت دادیم.

رئیس دولت تدبیر و امید درباره پیغام‌های ترامپ پس از ریاست‌جمهوری اظهار داشت: در سال ۹۶ که چند ماه از انتخاب ترامپ و انتخابات ریاست جمهوری در ایران گذشته بود برای شرکت در مجمع عمومی سازمان ملل به نیویورک رفتم؛ ترامپ اولین بار آنجا درخواست ملاقات کرد که البته این پیغام ترامپ برای ملاقات یک بار نبوده، چندین بار تکرار شد. بعد از آن هم مدام از طرق مختلف و کشورهای مختلف پیغام می‌داد. سال ۹۷ وقتی به نیویورک رفتم، چهار ماه از خروج آمریکا از برجام گذشته بود. ترامپ در روز اول حضور من در نیویورک ۸ بار پیغام داد که با هم ملاقات و مذاکره کنیم. من پیغام دادم شما صبح علیه ایران در مجمع عمومی سخنرانی کردید، از برجام خارج شدید، چرا باید شما را ببینم؟ ترامپ آقای مکرون را واسطه کرد، مکرون به نقل از ترامپ گفت من آماده‌ام با رئیس‌جمهور ایران الان یک جلسه بگذارم، اعلام کنم که به برجام برمی‌گردم به شرطی که دو بند به آخر برجام اضافه کنیم: یکی اینکه ما یعنی آمریکا و ایران راجع به مسائل منطقه با یکدیگر آماده مذاکره هستیم و دوم اینکه راجع به مسئله موشکی ایران هم مذاکره کنیم. من همان‌جا رد کردم. گفتم امکان ندارد. ما به برجام دست نمی‌زنیم، یک کلمه از آن را کم و زیاد نمی‌کنیم. غیر از مکرون کسان دیگری هم آمدند. این پیغام‌های بین ما و ترامپ بود. سال ۹۸ آخرین سفر من به نیویورک بود چون که سال ۹۹ به دلیل کرونا اصلاً اجلاس مجمع عمومی برگزار نشد. در سال ۹۸ تلاش زیادی شد برای اینکه من و ترامپ همدیگر را ببینیم، خانم مرکل از آلمان به نیویورک آمد. بوریس جانسون، نخست‌وزیر انگلیس با وجود مشکلات داخلی به نیویورک آمد. مکرون هم که بود. این‌ها آمده بودند برای اجلاس سران ۵+۱ با ایران در سال ۹۸ اما نشد.